

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) ACADEMIC ADMINISTRATION OF WATPRONGMADUA SCHOOL

กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา¹
สำเริง อ่อนสัมพันธุ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) 2) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) ประชากร คือ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 11 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิต จากมากไปน้อย คือ การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การนิเทศการศึกษาการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ การแนะแนว การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และอยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิต จากมากไปน้อย คือ การวางแผนงานด้านวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) ควรดำเนินการดังนี้ มีการวางแผนพัฒนาหลักสูตร โดยให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม มีการจัดประชุมเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจโครงสร้างหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูมีการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของครูผู้สอน ควรสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ปฏิบัติการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ ควรมีแผนพัฒนาปรับปรุงการประกันคุณภาพภายใน สร้างศูนย์บริการทางวิชาการให้แก่ชุมชน และควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนการบริหารงานวิชาการซึ่งกันและกัน

Abstract

The purposes of this study were to know 1) Academic administration of Watprongmadua School and 2) the guidelines for academic administration of Watprongmadua School. The populations of this study were administrators and teachers of Watprongmadua School totally 30 respondents. The instrument was a questionnaire about the academic administration. The statistics used in data analysis were frequency (f), percentage (%), arithmetic mean (μ), standard deviation (σ) and content analysis.

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The findings of this study were as follows :

1. Academic administration of Watprongmadua School in overall was rated at a high level, when considered in each aspects were found that eleven aspects at a high level : measurement and evaluation and transfer of equivalent grades, instruction practices in school, selection books for academic, school curriculum development, developing internal assurance system and educational standard, developing the opinion for local curriculum, internal supervisory, instructional development, guidance, preparation of regulations and Practicality in academic, encouraging and improve the learning resource, Six aspects were a moderate level : academic planning, cooperate in academic development with others, academic promotion and support for individual families organizations and work units and related institutions, promoting the community to strong in academic, Improving student's quality by classroom research, and the development of instructional media innovation and technology.

2. The guidelines for academic administration development of Watprongmadua School were : planing for curriculum development, meeting to know the curriculum struction before use, teaching namely the structure of school curriculum, encouraging teacher to teach with emphasis of student centered approach and by using local wisdom, encouraging teacher to use authentic evaluation, have a classroom research improving students'quality, providing educational media and innovations appropriate with teacher's need, it should regular supervisory meeting, it should have a plan for improving internal quality assessment, creating academic center service for community, formulating academic network for exchange knowledge and academic together.

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็วตามกระแสโลกาภิวัตน์อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้น ทำให้คนในสังคมต้องปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งยังเป็นเครื่องมือในการสร้างกำลังคนในประเทศให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ตามความมุ่งหวัง เพราะฉะนั้นกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนับว่าโรงเรียนประถมศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งในการให้การศึกษาแก่เด็กและเยาวชน ขณะที่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านงานวิชาการของแต่ละสถานศึกษายังคงมีความแตกต่างกัน แม้ว่าในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษาโดยตรงแล้วก็ตาม แต่ความพร้อมของสถานศึกษา แต่ละแห่งทั่วประเทศ ยังคงมีความแตกต่างกัน คุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาจึงแตกต่างกันไปด้วย โดยเฉพาะด้านวิชาการ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อันเป็นผลผลิตที่สำคัญที่สุด

งานบริหารวิชาการเป็นงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญมากที่สุดเนื่องจากงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้

ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ดังนั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ใน 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติทุกระดับมีเจตนารมณ์เช่นเดียวกัน คือตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นข้อมูลหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของผู้เรียนตามความคาดหวังของหลักสูตรและ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษาขณะที่ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2554 – 2558 ไม่รับรองมาตรฐานการศึกษาให้แก่โรงเรียน วัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) เนื่องจากตัวชี้วัดที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ได้คะแนน 7.88 ระดับคุณภาพต้องปรับปรุง ซึ่งถ้าไม่ได้รับการแก้ไขจะทำให้เกิดผลเสียต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ยังพบว่าคุณภาพด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนของครูไม่สอดคล้องกับหลักสูตร โดยผลจากการตรวจสอบคุณภาพการ จัดกระบวนการเรียนการสอนโดยการนิเทศของหัวหน้าช่วงชั้นพบว่า ครูให้ความสำคัญกับผู้เรียนน้อย การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ยังไม่ทั่วถึงและ ยังขาดการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ครูมีความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญค่อนข้างน้อย ใช้หลักการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนในลักษณะที่เหมือน ๆ กัน ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย

เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและไม่เป็นปัจจุบัน ขาดครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางโดยเฉพาะครูบรรณารักษ์ ครูแนะแนว สถานศึกษาขาดสื่อการเรียน การสอนและไม่ทันสมัย มีสื่อเทคโนโลยี ไม่เพียงพอ เนื่องจากได้รับงบประมาณจำกัด ไม่สามารถพัฒนางานวิชาการให้เท่าที่ควร จึงส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร)
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร)

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้จำแนกภารกิจด้านการบริหารงานวิชาการ 17 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหรือ การดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผน งานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนและการจัดเตรียมโครงการวิจัย โดยการศึกษาจากเอกสาร ดำเนินการ ข้อมูลสถิติ รายงานผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาจัดทำโครงร่างงานวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อเสนอขอความเห็นชอบ และอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจัดทำเครื่องมือตามขอบเขตของการวิจัย โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (try out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) พร้อมสามารถนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการเสนอร่างรายงานผลการวิจัยต่อคณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระ เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระเสนอแนะแล้วจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่ออนุมัติจบการศึกษา

ประชากร

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร รองผู้บริหาร และครูในโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 30 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน
2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ 17 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ
ของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ใน
สถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มี 2 ฉบับ
คือ แบบสอบถาม และ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มี
รายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็น แบ่งเป็น 2 ตอน
คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหาร งาน
วิชาการ 17 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ
ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert's five rating scale)

ฉบับที่ 2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิดเอกสาร
วรรณกรรมและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้าง
เครื่องมือภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้า
อิสระ

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา
(content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามให้
อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ตรวจสอบความ
สอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการ
หาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (index of item
objective congruence) ทั้งนี้มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง
0.66 – 1.00

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข
แล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหาร รองผู้บริหารและครู
ในโรงเรียนอนุบาลนครปฐม จำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้ รับคืนมาคำนวณ
ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีของ

ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - co-
efficient) ปรากฏค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
เท่ากับ .985

ขั้นตอนที่ 5 สร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มตาม
ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหาร
งานวิชาการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ผู้วิจัยเขียนคำร้องเพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้า
ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เรียงถึงคณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความ
อนุเคราะห์ไปในการเก็บรวบรวมข้อมูลยังผู้อำนวยการโรงเรียน
วัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ) เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาให้ช่วยอนุเคราะห์
ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้และดำเนินการโดยเก็บ
รวบรวมแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้
ความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
วัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ) วิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต
(μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และนำค่ามัธยฐานเลขคณิต
ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ
เบสท์ (Best)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนา
กลุ่มเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนวัด โพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ) โดยใช้การวิเคราะห์
เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
วัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ)

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) โดยภาพรวมและรายด้าน

(N=30)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	การปฏิบัติ		
		(μ)	(σ)	ระดับ
1.	การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	3.72	0.57	มาก
2.	การวางแผนงานด้านวิชาการ	3.49	0.95	ปานกลาง
3.	การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.85	0.63	มาก
4.	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.74	0.94	มาก
5.	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.61	0.91	มาก
6.	การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.02	0.61	มาก
7.	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.34	0.85	ปานกลาง
8.	การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.52	0.84	มาก
9.	การนิเทศการศึกษา	3.69	0.82	มาก
10.	การแนะแนว	3.57	0.83	มาก
11.	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา	3.73	0.77	มาก
12.	การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	3.37	0.72	ปานกลาง
13.	การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.44	0.79	ปานกลาง
14.	การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา	3.39	0.82	ปานกลาง
15.	การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษา	3.57	0.93	มาก
16.	การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	3.76	0.74	มาก
17.	การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.30	0.97	ปานกลาง
รวม		3.60	0.72	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.60$, $\sigma=0.72$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ใน ระดับมากจำนวน 11 ข้อ ค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ระหว่าง ($\mu=3.52 - 4.02$) โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้แก่ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\mu=4.02$, $\sigma=0.61$) การจัด การเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\mu=3.85$, $\sigma=0.63$) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ($\mu=3.76$, $\sigma=0.74$) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu=3.74$, $\sigma=0.94$) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\mu=3.73$, $\sigma=0.77$) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ($\mu=3.72$, $\sigma=0.57$) การนิเทศการศึกษา ($\mu=3.69$, $\sigma=0.82$) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\mu=3.61$, $\sigma=0.91$) การแนะแนว ($\mu=3.57$, $\sigma=0.83$) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ งานด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\mu=3.57$, $\sigma=0.93$) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ($\mu=3.52$, $\sigma=0.84$) และอยู่ระดับปานกลาง จำนวน 6 ข้อ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ระหว่าง ($\mu=3.30 - 3.49$) โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้แก่ การวางแผนงานด้านวิชาการ ($\mu=3.49$, $\sigma=0.95$) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ($\mu=3.44$, $\sigma=0.79$)การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่นบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\mu=3.39$, $\sigma=0.82$) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ($\mu=3.37$, $\sigma=0.72$) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\mu=3.34$, $\sigma=0.85$) และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\mu=3.30$, $\sigma=0.97$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่ามีการกระจายของข้อมูลมาก ($\sigma=0.57 - 0.97$) แสดงว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบค่ามัชฌิมเลขคณิตที่น้อยที่สุดในแต่ละด้าน ซึ่งนำมาเป็นประเด็นปัญหาในการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ) สรุปสาระสำคัญดังนี้

1. สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง และองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสาระ

หลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และตามข้อกำหนดในโครงสร้างของหลักสูตร ส่งเสริมให้ครูและผู้รับผิดชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรท้องถิ่นได้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำและพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. สถานศึกษาควรดำเนินการวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงานด้านวิชาการเกี่ยวกับการประเมินผล โดยจัดทำคู่มือระเบียบการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายมีเกณฑ์ในการปฏิบัติและเป็นไปในแนวเดียวกัน ควรมีการกำกับ ดูแล นิเทศติดตามเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3. สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียนจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ โดยเฉพาะห้องสมุด สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการประเมินผลและนำผลมาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยร่วมกันศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร และสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น ควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา

5. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ การสอนโดยใช้เกมจำลองสถานการณ์ การสอนโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ การสอนโดยให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะกระบวนการคิดและเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน สนับสนุนให้ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง

6. สถานศึกษาควรจัดระบบสารสนเทศ การวัดและประเมินผล การเทียบโอนผล การเรียนให้ได้มาตรฐานและเป็นปัจจุบัน ควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการวัดผลและประเมินผล การเรียนของผู้เรียน มีระเบียบการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผล การเรียน เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายมีเกณฑ์ในการปฏิบัติและเป็นไปในแนวเดียวกัน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้รับ การอบรม พัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผล การเรียน ควรมีการนิเทศเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้ มาตรฐานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

7. สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริม ให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียน การสอนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์และสมรรถนะที่ดีขึ้น โดยกำหนดให้ใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และเป็นเครื่องมือที่ใช้ใน การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

8. สถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณ ในการพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถาน ศึกษาอย่างหลากหลาย และเอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ กับผู้เรียน ควรสร้างเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน และชุมชน มีความร่วมมือในการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งเครือข่าย แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอก โรงเรียน แสวงหาแหล่งเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับ ความ ต้องการของผู้เรียนและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ นำทรัพยากร ในท้องถิ่นและภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาใช้อย่างคุ้มค่า ควรมีการ นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

9. สถานศึกษาควรจัดระบบการนิเทศภายในให้เป็น ระบบ กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน จัดทำแผนการนิเทศ เอกสารประกอบ การนิเทศและปฏิทินการปฏิบัติการนิเทศ โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ดำเนิน การนิเทศงาน วิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายเหมาะ กับสถานศึกษา ควรมีการประเมินผลการนิเทศร่วมกันระหว่าง สถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบ และกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของ สถานศึกษา

10. สถานศึกษาควรจัดบริการ แนะนำในสถาน ศึกษาโดยถือว่าการแนะนำเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ ศึกษาควร สอดแทรกอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนของครู มี การประชุมวางแผนการจัดทำคู่มือการแนะนำ ปฏิบัติงานการ

แนะแนวทางวิชาการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้าน การเรียน โดยมีการจัดทำแบบคัดกรองเพื่อเก็บข้อมูลนักเรียน อย่างเป็นระบบ ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาให้มีความ รู้ ความเข้าใจและมีทักษะการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ควรให้สถานศึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว เพื่อ พัฒนาระบบการให้บริการช่วยเหลือนักเรียนทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา

11. สถานศึกษาควรดำเนินการพัฒนา ระบบประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาให้เป็นระบบ กำหนด แผนงานและจัดทำปฏิทินปฏิบัติการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาและดำเนินการพัฒนางานตามแผนอย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ส่งเสริมให้ ทุกคนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ จัดระบบสารสนเทศการ ประกันคุณภาพและนำเสนอเผยแพร่ต่อสาธารณชนอย่างทั่วถึง ควร ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

12. สถานศึกษาควรส่งเสริมชุมชนให้มีความ เข้มแข็งทางวิชาการ โดยจัดให้มีศูนย์บริการทางวิชาการให้แก่ ชุมชนเพื่อเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียนและชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จัดนิทรรศการทาง วิชาการโดยความร่วมมือของสถานศึกษากับองค์กรต่าง ๆ ควร ตั้งคณะกรรมการเครือข่ายงานวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

13. สถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษา ชุมชนและองค์กร ภาครัฐและเอกชน เสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชน ตลอดจน ประสานงานกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ให้บริการด้าน วิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับ แหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ ประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น มีการกำหนดเป้าหมายที่ ชัดเจน จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง วิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้เดินทางไปศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยน ความรู้ด้านวิชาการภายนอกสถานศึกษา

14. สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัวย ชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันสังคม อื่นได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสม และจำเป็น ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประชาสัมพันธ์

สร้างความรู้ความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิชาการของสถานศึกษาไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันโดยให้บุคลากรที่มีความสามารถเป็นวิทยากรให้กับบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ควรส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการของสถานศึกษาไปยังหน่วยงานต่าง ๆ

15. ควรมีการประชุมศึกษาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและปฏิบัติไปในแนวเดียวกัน ควรตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และนำไปแก้ไขปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

16. สถานศึกษาควรให้ครู ผู้แทนผู้ปกครองและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจและพิจารณาคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา โดยยึดหลักความถูกต้องสอดคล้องกับหลักสูตรสถาน ศึกษาตรงตามความต้องการของครูและนักเรียน และควรมีการตรวจสอบ ติดตามผลการใช้หนังสือแบบเรียนในสถานศึกษา

17. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยและหลากหลาย สนับสนุนงบประมาณให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และควรสร้างเครือข่ายทางวิชาการร่วมกับสถานศึกษาอื่น มีการนิเทศติดตามผลการใช้และ พัฒนาสื่อเพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อนำมาพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน วัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานจากสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) โดยเฉพาะมาตรฐานด้านผู้เรียน เกณฑ์การประเมินมาตรฐานด้านผู้เรียนมีตัวบ่งชี้ที่เป็นงานวิชาการเกือบทุกตัวบ่งชี้ ซึ่งต้องให้

ความ สำคัญและเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการโดยตรง อีกประการหนึ่งคือในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนต้อง เน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ(ศรีวิทยาการ) จึง มีการเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนรู้ และงานวิชาการด้านต่าง ๆ ทำให้การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน เพื่อนักเรียนในสถานศึกษามีคุณภาพ มีความรู้และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับ การดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สอดคล้องกับ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับการบริหารทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพ การเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาในด้านกระบวนการดำเนินงาน หมายถึงกระบวนการบริหาร กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบายการวางแผน การปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรดา วงศ์จันทร์ ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใน โครงการ โรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทีนพันธ์ บุญธรรม ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก 11 ด้านและอยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน ดังนี้ (1) การพัฒนาหรือการ ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความตระหนักรู้และเข้าใจในเรื่องการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการศึกษา และรวบรวมข้อมูลของสถานศึกษาและท้องถิ่นเป็นอย่างดี (2) การวางแผนงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็น เพราะสถานศึกษาให้ครูมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงานและ

การจัดทำแผนปฏิบัติการน้อย ขาดการประชุมเขียนแผนหรือเขียนโครงการสอนร่วมกัน (3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดครูเพื่อทำการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึง ถึงความรู้ความสามารถและความถนัด(4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เพราะสถานศึกษาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิเคราะห์สภาพและความต้องการของผู้ปกครอง ผู้เรียนและท้องถิ่น (5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาดำเนินการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยการเชิญวิทยากรมาอบรมครูให้ความรู้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา (6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมากและมีระดับการปฏิบัติเฉลี่ยสูงสุด เพราะสถานศึกษาวางแผนการจัดการวัดผล ประเมินผลการเรียนที่เป็นระบบและชัดเจน (7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เพราะสถานศึกษาขาดการจัดการอบรมให้ความรู้และส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ (8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาจัด ระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (9) การนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะสถานศึกษาดำเนินการนิเทศอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศการศึกษา (10) การแนะแนว อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะสถานศึกษามีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างดี (11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับ มาก เพราะสถานศึกษามีการจัดระบบ โครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน ครูส่วนมากมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง (12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะสถานศึกษาจัดกระบวนการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนยังไม่เป็นระบบและ ไม่ต่อเนื่อง (13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มโรงเรียนหรือศูนย์เครือข่ายมีการประสานงานไม่ชัดเจน การจัดกิจกรรม

ระหว่างกลุ่มมีน้อย (14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั วงศ์ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาจัดการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ ยัง ไม่ครอบคลุมและไม่ชัดเจน ขาดการจัดการระบบเครือข่าย (15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการจัดทำเอกสารวิชาการในลักษณะของคู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง และกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการอย่างชัดเจน (16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดแบบเรียนส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียน (17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และมีระดับการปฏิบัติเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่ไม่ทันสมัยและมีไม่เพียงพอ กับจำนวนผู้เรียน ครูมีความรู้ด้านสื่อสมัยใหม่ไม่เพียงพอ คือตามเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดทักษะในการผลิตสื่อและขาดแคลนงบประมาณในการสร้าง จัดหาสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ) ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อยกว่าด้านอื่น ๆ สถานศึกษาควรถือเป็นนโยบายเร่งด่วน ควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาให้เพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน ส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและนำไปใช้ได้ถูกต้อง สนับสนุนให้ครูจัดทำสื่อการเรียนให้เหมาะสมตรงตามความต้องการของนักเรียนและมีความหลากหลายทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีและสื่ออื่น ๆ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้ น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องตลอดเวลา

2. การบริหารงานวิชาการในด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการมีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อย

สถานศึกษาควรจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนและองค์กรอื่น ๆ สนับสนุน ให้มีศูนย์บริการทางวิชาการแก่ชุมชนเพื่อเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชน โดยจัดทำวารสาร แผ่นพับ ข้อมูลข่าวสารผ่านทางนักเรียนถึงผู้ปกครอง ควรจัดนิทรรศการทางวิชาการโดยความร่วมมือกับสถานศึกษาและองค์กรต่าง ๆ แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายงานวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมให้มีโรงเรียนแกนนำหรือโรงเรียนต้นแบบประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับชุมชน โดยจัดโครงการเพื่อพัฒนาวิชาการ วิชาชีพ เริ่มจากการแนะนำให้ความรู้ สาธิตแนวทางและให้ฝึกปฏิบัติจริง สร้างเว็บไซต์ทางวิชาการเพื่อให้ชุมชนและสถานศึกษาอื่นได้รู้ถึงความเคลื่อนไหวทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
2. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
3. ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เมธีทิพย์, 2547.
- กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.
- กรรองทอง จิระเชษฐกุล. คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ธารอักษร, 2550.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บู๊คพอยท์, 2552.
- จิตรดา วงศ์จันทะและสัมมา ธนินธ์. “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนสองภาษา(ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร” วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 5, ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม) : 2557.
- ชวลิต ชูกำแพง. การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม : ทีคิวพี จำกัด, 2551.

- ทินพันธ์ บุญธรรมและนพดล เจนอักษร “การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ ในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9” วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 5, ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม) : 2557.
- ธีระ รุญเจริญ. การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แอล.ที.เพรส., 2550.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, 2546.
- ภาวนี ชำรงเลิศฤทธิ์ “การบริหารจัดการหลักสูตรในโรงเรียนบริหารให้เป็นจัดการให้ดี” วารสารวิชาการปีที่ 13, ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม) : 2550.
- รุ่งรัชชดาพร เวหะชาติ. การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2550.
- วิภาดา ธาราศรีสุทธิ. การจัดและการบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2550.
- สันติ บุญภิรมย์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : บู๊คพอยท์, 2552.
- Best, John W. **Research in Education.** Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall Inc, 1970.
- Blanchard, Hersey P. and D.E. Johnson. **Management of Organizational Behavior : Leading Human Resources.** New Jersey : Prentice, 2001.
- Glickman, Carl D. **Developmental Supervision : Alternative Practice for Helping Teachers Improve Instruction.** Washington D.C. : Association for Supervision and Curriculum Development, 1981.
- Good, Carter V. **Dictionary of Education.** 3rd ed. New York : McGraw-Hill Book, Co., 1973.
- Gorton, Richard A. **School Administration and Supervision Leadership Challenges and Opportunities,** 2nd ed. Ohio : W.C. Brown Co, 1983.
- Harris, Ben M. **Supervision Behavior in Education.** New York : Prentice-Hall, Inc., 1963.
- Harrison F.E. **Management and Organizations.** New Jersey : Houghton Mifflin, 1976.

